

Talousvaliokunta

Keskiviikko 28.9.2022 klo 11.00—13.00

Läsnä

puheenjohtaja Sanni Grahn-Laasonen kok
jäsen Atte Harjanne vihr (3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12)
jäsen Mari Holopainen vihr (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8) (9, 10 osittain)
jäsen Hannu Hoskonen kesk (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8) (9, 10 osittain)
jäsen Eeva Kalli kesk (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8) (9, 10 osittain)
jäsen Pia Kauma kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9) (10 osittain)
jäsen Raimo Piirainen sd (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9) (10 osittain)
jäsen Minna Reijonen ps (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8) (9, 10 osittain)
jäsen Janne Sankelo kok
jäsen Joakim Strand r (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9)
jäsen Hussein al-Tae sd (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12)
jäsen Veikko Vallin ps
jäsen Tuula Väättä sd (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9) (10)
varajäsen Kai Mykkänen kok (4 osittain)
varajäsen Riitta Mäkinen sd (3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12)
varajäsen Heikki Vestman kok (3) (4 osittain)

Sihteerit

valiokuntaneuvos Johanna Rihto-Kekkonen
valiokuntaneuvos Lauri Tenhunen

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 11 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Valiokuntapaikkojen järjestely

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Merkittiin, että valiokuntapaikkojen järjestelyä varten ed. Hanna Kososelle on 27.9.2022 myönnetty vapautus talousvaliokunnan jäsenyydestä. Täydennysvaali toimitetaan 28.9.2022 kello 14.00 pidettävässä täysistunnossa.

Pöytäkirja TaVP 89/2022 vp

4. Valtioneuvoston selvitys: Komission ehdotus neuvoston asetukseksi korkeisiin energiahintoihin liittyvistä hätätoimenpiteistä (energiahinta-asetus)

Valtioneuvoston E-selvitys E 113/2022 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Valtioneuvoston selvitys: Komission ehdotus neuvoston asetukseksi korkeisiin energiahintoihin liittyvistä hätätoimenpiteistä (energiahinta-asetus) liite A 4
Asiantuntijalausunto E 113/2022 vp TaV 28.09.2022 Metsäteollisuus ry Asiantuntijalausunto liite B 4
Lisäselvitys E 113/2022 vp TaV 28.09.2022 tutkija Iivo Vehviläinen , Helsinki Graduate School of Economics Asiantuntijalausunto (liite 1) liite C 4
Lisäselvitys E 113/2022 vp TaV 28.09.2022 tutkija Iivo Vehviläinen , Helsinki Graduate School of Economics Asiantuntijalausunto (liite 2) liite D 4

Ennakkokäsittely

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:

- Metsäteollisuus ry, liite
- tutkija Iivo Vehviläinen , Helsinki Graduate School of Economics, liite

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Perustelujen 8. kappaleen toisesta virkkeestä poistettiin sana ”suoraan”. Kappaleen 4. virkkeeksi lisättiin: ”Mikäli tällainen järjestelmä otetaan käyttöön, sillä kerättyjen varojen tulee kohdistua kansallisesti.”

Perustelujen 10. kappaleen viimeisen virkkeen sanat ”järjestely tulee” korvattiin sanoilla ”mikäli järjestely otettaisiin käyttöön, se tulee”.

Perustelujen 11. kappaleen loppuun lisättiin virkkeet: ”Valiokunta pitää saamansa selvityksen perusteella välttämättömänä myös kansallisen valmistelun kiirehtimistä riittävän sähkön säästön takaamiseksi. Valiokunta katsoo, että sähkönsäästötoimet ovat välttämättömiä myös mahdollisesti edessä olevaan pitkäaikaiseen sähköpulaan varautumiseksi.”

Perustelujen 12. kappaleen ensimmäisen virkkeen sanat ”edelleen ns. teknisen hintakaton laskemista tärkeänä vaihtoehtona” korvattiin sanoilla ”sähkönsäästötoimien ohella ensisijaisena vaihtoehtona ns. teknisen hintakaton laskemista”. Kappaleen loppuun lisättiin virkkeet: ”Talousvaliokunta huomioi myös, että sähkövähennys ja sähkötuki toimet vaikuttavat hintojen kurissa pitämiseksi ja ovat vaikuttavia positiivisesti myös valtion talouden kannalta. Talousvaliokunta pitää tärkeänä arvioida vaikutuksia valtion talouteen.”

Perusteluihin lisättiin uusi 13. kappale: ”Talousvaliokunta näkee, että sähkömarkkinoilla pitäisi pyrkiä mahdollisimman pian palaamaan takaisin tilaan, jossa julkisen toimijan interventioita ei tarvita sähkön hinnan vakauttamiseksi. Nykyisten epävakauksien aikana on syytä selvittää päivitystarpeet ja valmistella mahdolliset muutokset nykyiseen sähkön markkinamalliin. Lisäksi on määrätietoisesti etsittävä keinoja, joilla voidaan huolehtia että

Pöytäkirja TaVP 89/2022 vp

fossiilittomaan ja toimitusvarmaan tuotantokapasiteettiin investoiminen on kannattavaa koko unionin alueella.”

Ed. Kauma ehdotti ed. Vestmanin kannattamana, että perustelujen 7. kappaleen viimeinen virke muutetaan muotoon: ”Edellä mainituista syistä johtuen suunnitellusta tuottokatosta tulisi luopua.” Äänestyksessä ed. Kauman ehdotuksesta lausuntoluonnosta vastaan lausuntoluonnos voitti äänin 9—6 (0 tyhjää).

Ed. Kauma ehdotti ed. Vestmanin kannattamana, että perustelujen 8. kappaleen loppu muutetaan muotoon. ”Sen sijaan järjestelyllä voisi teoriassa kerätä tuloja sähkönkäyttäjille suunnattujen tukitoimien rahoittamiseen. Tällainen tulonjakomekanismi tuo mukanaan hallinnollisen taakan, eikä ole takeita tuen kohdentumisesta niille, jotka eniten kohonneista sähkön hinnoista ovat kärsineet. Ainakin ajallisen kohdentumisen toteuttaminen on järjestelmässä hankalaa. Maksua olisi kerättävä mahdollisesti huomattavan jälkikäteisesti, kun taas kuluttajien tukemisen olisi syytä ajoittaa lähelle korkeiden hintojen aiheuttamia maksuvelvoitteita.” Äänestyksessä ed. Kauman ehdotuksesta lausuntoluonnosta vastaan lausuntoluonnos voitti äänin 9—4 (2 tyhjää).

Ed. Kauma ehdotti ed. Vestmanin kannattamana, että perusteluihin lisätään uusi 11. kappale: ”Valtioneuvoston näkemyksen mukaan fossiilienergiasektorin toimijoiden väliaikainen solidaarisuusmaksu jäisi Suomessa vähämerkitykselliseksi. Kyseiseen esitykseen liittyy kuitenkin pääpiirteittäin samat ongelmat kuin windfall-veroonkin.” Äänestyksessä ed. Kauman ehdotuksesta lausuntoluonnosta vastaan lausuntoluonnos voitti äänin 9—4 (2 tyhjää).

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: ps

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: kok

5. Valtioneuvoston selonteko Keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelma Kohti hiilineutraalia yhteiskuntaa 2035

Valtioneuvoston selonteko VNS 4/2022 vp

Asiantuntijasuunnitelma VNS_4_2022_vp.pdf liite A 5

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman.

6. Valtioneuvoston selonteko Hiilineutraali Suomi 2035 – kansallinen ilmasto- ja energiastrategia

Valtioneuvoston selonteko VNS 6/2022 vp

Asiantuntijasuunnitelma VNS_6_2022_vp.pdf liite A 6

Ennakkokäsittely

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman.

Pöytäkirja TaVP 89/2022 vp

7. Valtioneuvoston selonteko maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmasta

Valtioneuvoston selonteko VNS 7/2022 vp

Asiantuntijasuunnitelma VNS_7_2022_vp.pdf liite A 7

Ennakkokäsittely

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Ilmastorahasto Oy -nimisestä valtion kokonaan omistamasta osakeyhtiöstä

Hallituksen esitys HE 116/2022 vp

Asiantuntijasuunnitelma HE_116_2022_vp.pdf liite A 8

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman.

9. Hallituksen esitys eduskunnalle eräiden vihreän siirtymän hankkeiden väliaikaista etusijaa aluehallintovirastojen lupakäsittelyssä vuosina 2023—2026 ja hallintotuomioistuimissa vuosina 2023—2028 koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 128/2022 vp

Asiantuntijasuunnitelma HE_128_2022_vp.pdf liite A 9

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman.

10. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi rakennusten energiatehokkuudesta (uudelleenlaadittu)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 26/2022 vp

Valtioneuvoston U-jatkokirjelmä UJ 19/2022 vp

Liiteasiakirja Komission ehdotukset Euroopan parlamentin ja neuvoston uudelleen laadituksi direktiiviksi rakennusten energiatehokkuudesta; COM(2021) 802 final ja COM(2022) 222 final

Asiantuntijalausunto U 26/2022 vp TaV 28.09.2022 ympäristöneuvos Maarit Haakana, ympäristöministeriö Asiantuntijalausunto liite A 10

Asiantuntijalausunto U 26/2022 vp TaV 28.09.2022 yli-insinööri Tiina Sekki, Energiavirasto Asiantuntijalausunto liite B 10

Asiantuntijalausunnon liite U 26/2022 vp TaV 28.09.2022 yli-insinööri Tiina Sekki, Energiavirasto Asiantuntijalausunto liite C 10

Asiantuntijalausunto U 26/2022 vp TaV 28.09.2022 kehitysinsinööri Jarmo Linjama, Suomen ympäristökeskus Asiantuntijalausunto liite D 10

Asiantuntijalausunnon liite U 26/2022 vp TaV 28.09.2022 kehitysinsinööri Jarmo Linjama, Suomen ympäristökeskus Asiantuntijalausunto liite E 10

Asiantuntijalausunto U 26/2022 vp TaV 28.09.2022 tutkija Topi Rasku, Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy Asiantuntijalausunto liite F 10

Asiantuntijalausunnon liite U 26/2022 vp TaV 28.09.2022 tutkija Topi Rasku, Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy Asiantuntijalausunto liite G 10

Asiantuntijalausunto U 26/2022 vp TaV 28.09.2022 johtaja Päivi Laitila, Motiva Oy Asiantuntijalausunto liite H 10

Asiantuntijalausunto U 26/2022 vp TaV 28.09.2022 johtava asiantuntija Kati Ruohomäki, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry Asiantuntijalausunto liite I 10

Asiantuntijalausunto U 26/2022 vp TaV 28.09.2022 tekninen johtaja Mikko Somersalmi, RAKLI ry Asiantuntijalausunto liite J 10

Asiantuntijalausunnon liite U 26/2022 vp TaV 28.09.2022 tekninen johtaja Mikko Somersalmi, RAKLI ry Asiantuntijalausunto liite K 10

Asiantuntijalausunto U 26/2022 vp TaV 28.09.2022 johtava asiantuntija Petri Pylsy, Suomen Kiinteistöliitto ry Asiantuntijalausunto liite L 10

Pöytäkirja TaVP 89/2022 vp

Asiantuntijalausunnon liite U 26/2022 vp TaV 28.09.2022 johtava asiantuntija Petri Pylsy, Suomen Kiinteistöliitto ry Asiantuntijalausunto liite M 10
Asiantuntijalausunto U 26/2022 vp TaV 28.09.2022 toiminnanjohtaja Marju Silander, Suomen Omakotiliitto ry Asiantuntijalausunto liite N 10
Asiantuntijalausunnon liite U 26/2022 vp TaV 28.09.2022 toiminnanjohtaja Marju Silander, Suomen Omakotiliitto ry Asiantuntijalausunto liite O 10
Asiantuntijalausunto U 26/2022 vp TaV 28.09.2022 puheenjohtaja Henna Helander, Suomen Arkkitehtiliitto SAFA ry Asiantuntijalausunto liite P 10
Asiantuntijalausunnon liite U 26/2022 vp TaV 28.09.2022 puheenjohtaja Henna Helander, Suomen Arkkitehtiliitto SAFA ry Asiantuntijalausunto liite Q 10
Asiantuntijalausunto U 26/2022 vp TaV 28.09.2022 ympäristö- ja energiajohtaja Pekka Vuorinen, Rakennusteollisuus RT ry Asiantuntijalausunto liite R 10
Asiantuntijalausunto U 26/2022 vp TaV 28.09.2022 työ- ja elinkeinoministeriö Asiantuntijalausunto liite S 10
Asiantuntijalausunto U 26/2022 vp TaV 28.09.2022 puolustusministeriö Asiantuntijalausunto liite T 10
Asiantuntijalausunto U 26/2022 vp TaV 28.09.2022 Puolustusvoimat Asiantuntijalausunto liite U 10
Asiantuntijalausunto U 26/2022 vp TaV 28.09.2022 Rajavartiolaitos Asiantuntijalausunto liite V 10
Asiantuntijalausunto U 26/2022 vp TaV 28.09.2022 Senaatti-kiinteistöt Asiantuntijalausunto liite W 10
Asiantuntijalausunto U 26/2022 vp TaV 28.09.2022 Kirkkohallitus Asiantuntijalausunto liite X 10
Asiantuntijalausunto U 26/2022 vp TaV 28.09.2022 Suomen ilmastopaneeli Asiantuntijalausunto liite Y 10
Asiantuntijalausunto U 26/2022 vp TaV 28.09.2022 Lappeenrannan-Lahden teknillinen yliopisto LUT Asiantuntijalausunto liite X 10
Asiantuntijalausunto U 26/2022 vp TaV 28.09.2022 Kuluttajaliitto - Konsumentförbundet ry Asiantuntijalausunto liite Å 10
Asiantuntijalausunto U 26/2022 vp TaV 28.09.2022 Suomen luonnonsuojeluliitto ry Asiantuntijalausunto liite Ä 10
Asiantuntijalausunto U 26/2022 vp TaV 28.09.2022 Energiateollisuus ry Asiantuntijalausunto liite Ö 10
Asiantuntijalausunto U 26/2022 vp TaV 28.09.2022 Climate Leadership Coalition ry Asiantuntijalausunto liite AA 10
Asiantuntijalausunto U 26/2022 vp TaV 28.09.2022 Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry Asiantuntijalausunto liite AB 10
Asiantuntijalausunto U 26/2022 vp TaV 28.09.2022 Kaupan liitto ry Asiantuntijalausunto liite AC 10
Asiantuntijalausunto U 26/2022 vp TaV 28.09.2022 Suomen Kuntaliitto Asiantuntijalausunto liite AD 10
Asiantuntijalausunto U 26/2022 vp TaV 28.09.2022 Restaurointikilta ry Asiantuntijalausunto liite AE 10

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

Valiokunnassa olivat kuultavina:

- ympäristöneuvos Maarit Haakana, ympäristöministeriö, liite
- lainsäädäntöneuvos Sari Rapinoja, ympäristöministeriö
- yli-insinööri Tiina Sekki, Energiavirasto, liite
- kehitysinsinööri Jarmo Linjama, Suomen ympäristökeskus, liite
- tutkija Topi Rasku, Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy, liite
- johtaja Päivi Laitila, Motiva Oy, liite
- johtava asiantuntija Kati Ruohomäki, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry, liite
- tekninen johtaja Mikko Somersalmi, RAKLI ry, liite
- johtava asiantuntija Petri Pylsy, Suomen Kiinteistöliitto ry, liite
- toiminnanjohtaja Marju Silander, Suomen Omakotiliitto ry, liite
- puheenjohtaja Henna Helander, Suomen Arkkitehtiliitto SAFA ry, liite
- ympäristö- ja energiajohtaja Pekka Vuorinen, Rakennusteollisuus RT ry, liite

Pöytäkirja TaVP 89/2022 vp

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:

- työ- ja elinkeinoministeriö, liite
- puolustusministeriö, liite
- Puolustusvoimat, liite
- Rajavartiolaitos, liite
- Senaatti-kiinteistöt, liite
- Kirkkohallitus, liite
- Suomen ilmastopaneeli, liite
- Lappeenrannan-Lahden teknillinen yliopisto LUT, liite
- Kuluttajaliitto - Konsumentförbundet ry, liite
- Suomen luonnonsuojeluliitto ry, liite
- Energiateollisuus ry, liite
- Climate Leadership Coalition ry, liite
- Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry, liite
- Kaupan liitto ry, liite
- Suomen Kuntaliitto, liite
- Rakennusperinteen Ystävät ry
- Restaurointikilta ry, liite

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

11. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

12. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on torstaina 29.9.2022 klo 12.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Johanna Rihto-Kekkonen

Valiokuntaneuvos Lauri Tenhunen